

DŽEJMS S. A. KORI

SIBOLA U PLAMENU

ČETVRTA KNJIGA PROSTRANSTVA

Preveo
Goran Skrobonja

■ Laguna ■

Naslov originala

James S. A. Corey

CIBOLA BURN

Book Four of the Expanse

Copyright © 2014 by Daniel Abraham and Ty Franck

Translation copyright © 2016 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Džeju Lejku i Elmoru Leonardu.
Gospodo, bilo je pravo zadovoljstvo.*

DŽEJMS S. A. KORI

SIBOLA* U
PLAMENU

---

* Šp.: *Cibola* – španska verzija domorodačkog naziva puebla Hovika, sela koje je osvojio Fransisko Vaskez de Koronado. Jedan od sedam mitskih Zlatnih gradova iz španske legende. (Prim. prev.)

Prolog: Bobi Drejper

Hiljadu svetova, pomisli Bobi dok su se zatvarala vrata metroa. HI ne samo hiljadu svetova. Hiljadu *sistema*. Sunaca. Gasnih džinova. Pojasa asteroida. Sve ono na šta se čovečanstvo raširilo, hiljadu puta prostranije. Ekran iznad sedišta preko puta nje prikazivao je vesti, ali zvučnici su bili pokvareni, spikerov glas je bio previše nejasan da bi se razaznale reči. Grafički prikaz koji se uvećavao i smanjivao kraj njega bio joj je dovoljan da prati vesti. Novi podaci su pristizali iz sonde koje su prošle kroz kapije. Bila je tu još jedna slika nepoznatog sunca, krugovi kao obeležja orbita novih planeta. Sve su one bile prazne. Ono što je napravilo protomolekul i ispalilo ga prema Zemlji iz dubina prošlosti više nije odgovalo na pozive. Graditelj mostova je otvorio put, ali nijedan veliki bog nije pohrlio tuda.

Neverovatno je, pomisli Bobi, kako je čovečanstvo bilo u stanju da sa pitanja: *Kakva je to nezamisliva inteligencija smislila ova izluđujuća čudesa?* pređe na: *Pa, kad ih već nema, smem li ja da uzmem ono što su ostavili?*

„Izvin’te“, reče krkljav muški glas. „Da nemate malo sitniša za jednog veterana?“

Ona skrenu pogled sa ekrana. Muškarac je bio mršav, sivog lica. Po njegovom telu videlo se da je odrastao u slaboj gravitaciji: dugačko telo, velika glava. On se obližnu i nagnu napred.

„Veteran, je li?“ reče ona. „Gde si služio?“

„Na Ganimeđu“, reče on, klimnuvši i pogledavši u stranu u pokušaju da izgleda dostojanstveno. „Bio sam tamo kad je sve propalo. Kad sam se vratio ovamo, ovi iz vlade su me ’ladno šutnuli iz službe. Pokušavam samo da zaradim dovoljno za prevoz na Cereru. Tamo mi je porodica.“

Bobi oseti nadimanje mehura besa u grudima, ali pokušala je da zadrži mir u glasu i izrazu. „Jesi li pokušao sa službom za pomoć veteranima? Možda bi tamo mogli da ti pomognu.“

„Samo mi treba nešto da pojedem“, reče on, najednom pakosnim glasom. Bobi pogleda napred-nazad duž vagona. U ovo doba je u vagonima obično bilo malo ljudi. Susedna naselja ispod Aurore Sinus sva su bila spojena ispražnjenim metroom. Bio je to deo velikog projekta teraformiranja Marsa započet pre Bobinog rođenja, koji će trajati još dugo posle njene smrti. U ovim trenucima, tu nije bilo nikoga. Razmišljala je kako ona izgleda tom prosjaku. Bila je krupna, visoka i plećata, ali sedela je, a džemper koji je odabrala bio je malčice šljampav. Možda je pogrešno pomislio po njenom gabaritu da je debela. Ali nije to bila.

„U kojoj si četi služio?“, upita ona. On trepnu. Znala je da je trebalo da ga se malo plaši, i on je osećao nelagodnost zbog toga što očigledno nije bilo tako.

„Četi?“

„U kojoj si četi služio?“

On se ponovo obližnu. „Ne želim da...“

„Jer to je baš čudno“, reče ona. „Mogla sam da se zakunem da sam poznavala praktično svakoga ko se nalazio na Ganimeđu kada su počele borbe. Znaš, kad preživiš nešto takvo, dobro upamtiš. Zato što vidiš kako ti gine mnogo prijatelja. Koji si čin imao? Ja sam bila narednica.“

Sivo lice se zatvorilo i pobeležilo. Čoveku su se usta skupila. Gurnuo je šake dublje u džepove i nešto promumlao.

„A sad?“, nastavi Bobi. „Sad radim trideset sati dnevno u organizaciji za pomoć veteranima. I jebote, sigurna sam da bismo mogli dičnom veteranu kao što si ti mnogo da pomognemo.“

On se okrenu, a njena šaka mu pade na lakat pre nego što je stigao da se odmakne. Lice mu se iskrivi od straha i bola. Ona ga

privuče bliže. Kad je progovorila, vodila je računa o tome kako priča. Svaka reč je bila jasna i oštra.

„Nađi. Drugu. Priču.“

„Da, gospođo“, reče prošnjak. „Hoću. Uradiću to.“

Vagon se pomerio, usporivši na ulazu u prvu stanicu Brič Kendija. Pustila ga je i ustala. Oči su mu se malo raširile kada je to uradila. Njena genetska loza vukla je poreklo sa Samoe, i ona je ponekad ostavljala takav utisak na ljude koji to nisu očekivali. Ponekad joj je bilo malo krivo zbog toga. Ali sada ne.

Brat joj je živeo u lepoj rupi srednje klase u Brič Kendiju, nedaleko od nižeg univerziteta. Stanovala je neko vreme s njim po povratku kući, na Mars, i još je pokušavala da ponovo sastavi deliće svog života. Bio je to proces duži nego što je očekivala. A posle svega, delimično je osećala da bratu nešto duguje. U to su spadale i porodične večere.

Hodnici Brič Kendija bili su šturo ukrašeni. Reklame na zidovima zasvetlucale bi kad bi im se približila, a program za prepoznavanje lica pratio ju je i nudio proizvode i usluge koje bi ona, po njegovom mišljenju, mogla da poželi. Usluge provodadžisanja, članstva u teretanama, švarme za usput, novi film Mbekija Suna, psihološko savetovanje. Bobi se trudila da to ne shvata lično. Opet, priželjkivala je da tu bude više ljudi, još neko lice koje bi moglo da pridoda malo raznovrsnosti. Da joj omogući da pomisli kako su reklame verovatno namenjene nekome ko hoda u blizini. A ne njoj.

Ali Brič Kendi nije bio pun kao nekada. Bilo je manje ljudi na stanicama i u hodnicima metroa, manje ih je dolazilo da učestvuje u programu pomoći veteranima. Čula je da je broj prijava na višem univerzitetu pao za šest procenata.

Čovečanstvo još nije uspeło da uspostavi niti jednu održivu koloniju na novim svetovima, ali podaci iz sonđi bili su dovoljni. Čovečanstvo je imalo svoju novu krajinu, a u gradovima Marsa osećala se ta konkurencija.

Čim je stupila kroz vrata, od bogatog i gustog mirisa snahinog gamba pošla joj je voda na usta, i čula je podignute glasove svog brata i bratanca, ali oni su joj bili porodica. Volela ih je. Bila im je dužna. Čak i kada je zbog njih pomisao na švarmu za usput bila strašno primamljiva.

„...ne kažem to“, rekao je njen bratanac. On je sada išao na viši univerzitet, ali kad god bi započela porodična svađa, ona bi začula šestogodišnjaka u njegovom glasu.

Njen brat je odgovorio gromko. Bobi je prepoznala ritmičko dumbaranje vrhova njegovih prstiju dok je naglašavao ono što je imao da kaže. Udaraljke kao retoričko sredstvo. Njihov otac je radio isto to.

„Mars nije stvar izbora.“ Tup. „Nije sekundaran.“ Tup. „Te kapije i ono što se nalazi iza njih nisu naš dom. Postupak teraformiranja...“

„Nemam ja ništa protiv teraformiranja“, reče njen bratanac dok je ulazila u sobu. Snaha joj bez reči klimnu glavom iz kuhinje. Bobi joj uzvratila na isti način. Iz trpezarije se ulazilo u dnevni boravak, gde su na vestima sa utišanim tonom prikazivali izdaleka snimljene slike nepoznatih planeta, dok je između njih nešto usrdno govorio lep crnac s naočarima sa žičanim okvirom. „Samo kažem da ćemo imati mnogo novih podataka. Podataka. Ništa drugo ne želim da kažem.“

Njih dvojica su bili pogubljeni iznad stola kao da je među njima neka nevidljiva tabla za šah. Igra koncentracije i intelekta koja ih je obojicu toliko obuzela da nisu mogli da primete svet oko sebe. Po mnogo čemu to je bilo tačno. Sela je na stolicu a da nijedan nije ni primetio da je stigla.

„Mars je“, reče njen brat, „najistraženija planeta koja postoji. Nije važno koliko ćeš dobiti novih skupova podataka koji se ne odnose na Mars. Oni s Marsom nemaju veze! To je kao da kažeš kako će ti slika hiljadu drugih stolova saopštiti nešto o onome za kojim već sediš.“

„Znanje je dobro“, reče njen bratanac. „Ti si mi to oduvek govorio. Ne znam zašto se sad zbog toga toliko nerviraš.“

„Kako tebi ide, Bobi?“, reče njena snaha oštro, dok je prinosiла činiju stolu. Pirinač i paprike kao podloga za gambo i podsećanje za ostale da je tu gošća. Dvojica muškaraca namrštiše se zbog njene upadice.

„Dobro“, reče Bobi. „Dobili smo ugovor sa brodogradilištima. To bi trebalo da nam pomogne da nađemo novi posao za mnoge veterane.“

„Zato što grade brodove za istraživanje i transport“, reče njen bratanac.

„Dejvide.“

„Žao mi je, mama. Ali tako je“, odgovori Dejvid, ne popuštajući. Bobi zahvati pirinač kašikom i stavi ga u svoju činiju. „Modernizuju sve brodove na kojima je to lako uraditi, i prave ih još kako bi ljudi mogli da putuju u sve te nove sisteme.“

Njen brat uze pirinač i kašiku za serviranje, zakikotavši se u pola glasa kako bi pokazao koliko malo ceni sinovljevo mišljenje. „Prva prava istraživačka ekipa tek stiže na prvo od tih mesta...“

„Ljudi već žive na Novoj Teri, tata! Grupa izbeglica sa Ganimeda...“ On začuta, pogledavši načas pokajnički prema Bobi. Kod njih se za obedom nije razgovaralo o Ganimedu.

„Istraživačka ekipa još nije sletela“, reče njen brat. „Proći će godine pre nego što tamo nasele nešto iole nalik na pravu koloniju.“

„Proći će generacije pre nego ovde iko kroči na površinu! Jebote, pa nemamo ni magnetosferu!“

„Pazi kako se izražavaš, Dejvide!“

Snaha joj se vratila. Gambo je bio crn i mirisan, i odozgo je sijao od ulja. Od njegovog mirisa Bobi je išla voda na usta. Njena snaha ga stavi na tronožac od škrljca i dade Bobi kutlaču.

„A kakav ti je novi stan?“, upita ona.

„Lep“, reče Bobi. „I nije skup.“

„Voleo bih da ne stanuješ u Inis Šelou“, reče njen brat. „To je grozan kraj.“

„Niko ne sme da se ostrvi na tetku Bobi“, reče njen bratanac. „Pootkidala bi im glave.“

Bobi se isceri. „Ma jok, samo ih mrko pogledam i oni...“

Iz dnevne sobe najednom sinu crvena svetlost. Nešto se promenilo u vestima. Jarkocrvene trake pojavile su se na vrhu i u dnu, a na ekranu je neka Zemljanka sa podvaljkom ozbiljno gledala u kameru. Iza nje se video požar, a zatim i arhivska slika kolonizatorskog broda. Reči, crne spram beline plamenova, glasile su: TRAGEDIJA NA NOVOJ TERI.

„Šta se dogodilo?“, reče Bobi. „Šta se to upravo dogodilo?“

Prvo poglavlje: Bazija

Bazija Merton je nekada bio blag čovek. Nije bio od onih koji prave bombe od starih bačvi za mazivo i rudarskih eksploziva.

Iskotrljao je još jednu iz male radionice iza kuće prema električnim teretnim kolima Prvog Pristaništa. Mali niz zgrada protezao se prema severu i jugu, i onda završavao, dok se tama ravnice pružala prema horizontu. Baterijska lampa koja mu je visila sa opasača poskakivala je dok je koračao i bacala čudne senke po prašnjavom tlu. Male tuđinske životinje hučale su na njega izvan kruga svetlosti.

Noći su na Ilusu – nije želeo da ga naziva Novom Terom – bile veoma mračne. Planeta je imala trinaest malih meseca slabog albeda, raspoređenih toliko dosledno u istoj orbiti da su svi pretpostavljali kako su posredi tuđinski veštački sateliti. Odakle god da su stigli, nekome ko je odrastao na Jupiterovim satelitima velikim kao planete više su ličili na zarobljene asteroide nego na stvarne mesece. I nisu nikako hvatali niti odbijali svetlost Ilusovog sunca kada bi ovo zašlo. Ovdajšnje noćno zverinje svodilo se uglavnom na male ptice i guštere. Ili na ono što su stanovnici Ilusa smatrali pticama i gušterima. Sa svojim zemaljskim imenjacima imali su zajedničke samo krajnje površinske spoljne osobine i primarno ugljeničnu osnovu.

Bazija zastenja od napora dižući bure u tovarni deo kola, i sekund kasnije začu kao odgovor stenjanje nekoliko metara od sebe. Gušter imitator, koga je radoznalost privukla do samog ruba

sjaja, svetlucavih očiju. Ponovo je zastenjao, dok mu se široka, kožnata glava u obliku žabe krastače podizala i spuštala, a mehur za vazduh ispod vrata nadimao i splašnjavao prateći taj zvuk. Sačekao je načas, zureći u njega, i kad mu on nije odgovorio, otpuzao natrag u mrak.

Bazija izvuče elastične trake iz kutije za alat i poče da vezuje burad za zadnji deo teretnih kola. Eksploziv neće eksplodirati samo od pada na zemlju. Ili je makar tako Kup rekao. Bazija nije želeo da to stavlja na probu.

„Baze“, reče Lucija. On pocrvene od stida kao dečak uhvaćen u krađi slatkiša. Lucija je znala šta on radi. Nikad nije umeo da je slaže. Ali nadao se da će ona za to vreme ostati unutra. I samo njeno prisustvo nagonilo ga je da se zapita postupa li ispravno. Ako jeste ispravno, zašto ga je onda sramota što ga Lucija posmatra?

„Baze“, ponovi ona. Nije insistirala. Glas joj je bio tužan, a ne ljut.

„Lusi“, reče on, okrenuvši se. Stajala je na rubu njegovog svetla i rukama stezala belu haljinu oko svog mršavog tela zbog hladnog noćnog vazduha. Lice joj je bilo tamna mrlja.

„Felcija plače“, reče ona, ali glas joj nije zvučao optužujuće. „Plaši se za tebe. Hodi i popričaj sa svojom kćerkom.“

Bazija se okrenu od nje i navuče traku čvrsto preko buradi, sakrivši lice od nje. „Ne mogu. Dolaze“, reče.

„Ko? Ko to dolazi?“

„Znaš ti na šta mislim. Uzeće sve što smo ovde stvorili ako im se ne suprotstavimo. Treba nam vremena. Ovako se dobija na vremenu. Bez platforme za sletanje, moraju da koriste male šatlove. Zato ćemo im uskratiti platformu za sletanje. Nateraćemo ih da je ponovo grade. Niko neće stradati.“

„Ako krene po zlu“, reče ona, „možemo da odemo.“

„Ne“, reče Bazija, iznenađen prizvukom nasilnosti u svom glasu. Okrenu se i pređe nekoliko koraka, tako da njeno lice bude osvetljeno. Plakala je. „Dosta je bilo odlazaka. Otišli smo sa Ganimedda. Ostavili smo Katou, a moja porodica je živela godinu dana na brodu zato što niko nije hteo da nam dozvoli da sletimo. Više nećemo bežati. *Nikada* više. *Oni* više neće od mene oteti niti jedno jedino dete.“

„I meni nedostaje Katoa“, reče Lucija. „Ali ovi ljudi njega nisu ubili. Bio je rat.“

„Bila je to poslovna odluka. Doneli su poslovnu odluku, a onda su zaratili, i odveli mi sina.“ *A ja sam im to dozvolio*, nije rekao. *Poveo sam tebe, Felciju i Jaceka, a ostavio sam Katou zato što sam mislio da je mrtav. A nije bio.* Te reči su bile previše bolne da bi ih izgovorio, ali Lucija ih je svejedno čula.

„Nisi ti kriv za to.“

Jesam, kriv sam, zalebdelo mu je pozadi u ustima, ali on je to progutao.

„Ovi ljudi nemaju nikakvog prava na Ilus“, reče on, potrudivši se da mu glas zvuči razborito. „Prvi smo ovde došli. Polazemo to pravo. Mi ćemo poslati prvi tovar litijuma odavde, doći do novca i onda angažovati advokate kod kuće i izaći pred sud. Budu li korporacije ovde već pustile korenje kad se to desi, neće biti važno. Samo nam treba vremena.“

„Uradiš li ovo“, reče Lucija, „poslaće te u zatvor. Nemoj to da nam radiš. Ne radi to svojoj porodici.“

„Ja ovo radim za svoju porodicu“, reče on tiho. Bilo je to gore od vike. Skočio je za kontrole i nagazio na pedalu za ubrzavanje. Teretna kola su se trgla i zapištala. Nije se osvrnuo, nije mogao da se osvrne i ugleda Lusi.

„*Za moju porodicu*“, ponovio je.

Odvezao se od svoje kuće i sklepane varoši koju su počeli da nazivaju Prvim Pristaništem još od trenutka kad su odabrali mesto za nju na senzornim mapama *Barbapikole*. Niko se nije potrudio da je preimenuje kada je iz faze ideje prešla u stvarno, postojeće mesto. Pošao je prema centru varoši, između dva niza montažnih građevina, sve dok nije došao do široke zaravni od utabane zemlje koja je služila kao glavna ulica, i skrenuo prema prvobitnom mestu sletanja. Izbeglice koje su kolonizovale Ilus spustile su se iz svog broda malim šatlovima, tako da im je bilo potrebno samo ravno parče tla. Ali ljudi iz *Royal charter enerđžija, korporativci*, dobili su od UN povelju kojom im je svet poveren, i spuštaće se s teškom opremom. Šatlovima za velike terete bila je potrebna prava platforma za sletanje i uzletanje. Sagradili su je na istim onim otvorenim poljima koje je kolonija koristila za svoje sletanje.

Za Baziju je to bilo skaredno. Kao invazija. Mesto prvog sletanja bilo je značajno. On je zamišljao da će tu jednog dana biti park, sa spomenikom u centru koji će obeležiti njihov dolazak na ovaj novi svet. Umesto toga, ovi iz RČE-a sa sagradili džinovsko i blistavo metalno čudovište tačno povrh njihovog mesta. Još gore, uposlili su koloniste da ga sagrade, a među njima je bilo dovoljno onih koji su mislili da je to pametno, pa su tako i uradili.

Za njega je to bilo poput brisanja iz istorije.

Kada je stigao do nove platforme za sletanje, Skoti i Kup su ga tamo čekali. Skoti je sedeo na ivici metalne konstrukcije, nogu oklembesanih preko ivice, pušio lulu i pljuckao na tle pod nogama. Mala električna svetiljka koja se nalazila kraj njega bojila ga je jezivim zelenim svetlom. Kup je stajao malo dalje i gledao uvis u nebo ogolivši zube. Kup je pripadao staroj školi stanovnika Pojasa, i njemu su tretmani protiv agorafobije padali teže nego drugima. Muškarac mršavog lica neprestano je zurio u prazninu i upinjao se da se navikne na to kao dete koje skida kraste.

Bazija zaustavi kola kraj ivice platforme i iskoči da otkači trake koje su držale bombe od buradi.

„Hoćete li mi pomoći?“, reče on. Ilus je bio velika planeta, malo iznad jedne gravitacije. Čak i posle šest meseci farmakološkog jačanja mišića i kostiju, sve mu je i dalje bilo previše teško. Od pomisli na podizanje buradi sa teretnih kola i njihovo spuštanje na tle rameni mišići su mu zadrhtali od iščekivane iscrpljenosti.

Skoti skliznu s platforme i doskoči metar i po niže, na tle. Ukloni masnu crnu kosu sa očiju i povuče još jedan dugi dim iz lule. Bazija oseti prodoran smrad Skotijevog kanabisa uzgajanog u kadi, pomešanog sa listovima duvana sušenim u ledu. Kup ga pogleda, dok su mu se oči načas borile da pronađu fokus, a onda se na njegovom licu ukaza tanak, surovi osmeh. Taj plan je od samog početka bio Kupov.

„Mmm“, reče Kup. „Lepo.“

„Ne daj da ti za srce prirastu“, reče Bazija. „Neće još dugo biti tu.“

Kup se oglasi zvukom eksplozije i isceri. Zajedno izvukoše četiri teška bureta s teretnih kola i postaviše ih uspravno u nizu kraj platforme. Sa poslednjim, svi su već dahtali od napora. Bazija se nasloni na kola u trenutku tišine dok je Skoti povlačio poslednje

dimove iz lule, a Kup postavljao detonatore na burad. Oni su ležali pozadi u teretnim kolima kao usnule zvečarke, a njihovi crveni LED ekrani bili su za sada tamni.

U tami je svetlucala varoš. Kuće koje su svi oni podigli sebi i jedni drugima blistale su kao zvezde spuštene sa neba. Iza njih su bile ruševine. Dugačka, niska tuđinska građevina sa dvema velikim kulama koje su se dizale iznad pejzaža kao džinovska staništa termita. Sve je to bilo puno prolaza i ođaja koje nije projektovala ljudska ruka. Danju su ruševine sijale jezivim sedefastim bojama. Noću su bile samo još dublja tama. Rudarske jame su se nalazile iza njih, nevidljive izuzev jedva primetnog sjaja radnih svetiljki na trбуhu oblaka. Bazija zapravo nije voleo rudnike. Ruševine su bile neobične relikvije iz prošlosti puste planete, i poput svega neobjašnjivog što ne predstavlja opasnost, posle prvih nekoliko meseci iščilele su mu iz svesti. Rudnici su sa sobom nosili istoriju i iščekivanja. Proveo je pola života u ledenim tunelima, a tuneli koji su bili probijeni kroz tuđinsko tle *mirisali* su pogrešno.

Kup se oglasi oštrim zvukom i zatrese rukom, opsovavši. Ništa nije eksplodiralo, tako da sigurno nije bilo mnogo gadno.

„Mislite da će nam platiti da je ponovo sagradimo?“, upita Skoti. Bazija opsova i pljunu na tle.

„Ne bismo morali da radimo ovo da nema onih koji žele da se podoje na sisi RČE-a“, reče on dok je kotrljao poslednje bure na mesto. „Ne mogu da se spuste bez ovoga. Dovoljno je da platformu ne podignemo ponovo.“

Skoti se nasmeja iz oblaka dima. „Ionako su se spremali da dođu. Što da im ne uzmemo pare. Tako su ljudi govorili.“

„Ljudi su kreteni“, reče Bazija.

Skoti klimnu glavom, a onda šljisnu rukom po gušteru imitatoru kako bi ga zbacio sa suvozačkog mesta na kolima, pa sede. Podiže noge na kontrolnu tablu i povuče još jedan dugi dim iz lule. „Moramo da se čistimo odavde, ako ovo raznesemo. Ovaj barut će ozbiljno da eksplodira.“

„Hej, druškane“, doviknu Kup. „Gotovi smo. Hoćemo li, a?“

Skoti ustade i krenu prema platformi. Bazija ga zaustavi, izvuče mu upaljenu lulu između usana i smesti je na haubu vozila.

„Eksplodizivi“, reče Bazija. „Obično eksplodiraju.“

Skoti slegnu ramenima, iako je istovremeno izgledao ogorčeno. Kup je već spuštao prvo bure na stranu kad su došli do njega. „Ovo je *buena* rabota. Baš kako valja.“

„Hvala ti“, reče Bazija.

Kup se spusti poleđuške na tle. Bazija mu se pridruži. Skoti pažljivo zakotrlja prvu bombu između njih.

Bazija se zavuče pod platformu, provlačeći se kroz zamršene i izukrštane grede I-profila do sva četiri bureta, uključujući daljinske detonatore i sinhronizujući ih. Začu sve jače električno pištanje i načas oseti razdraženost na pomisao da Skoti odvozi teretna kola, ali onda shvati da je to zvuk kola koja dolaze, a ne onih koja se udaljavaju.

„Hej“, začu se povik poznatog Piterovog glasa.

„*Que la moog* taj gad radi ovde?“, promrmlja Kup, obrisavši čelo rukom.

„Da odem i to saznam?“, upita Skoti.

„Bazija“, reče Kup. „Idi i vidi šta treba Piteru. Skoti još nije uprljao leđa.“

Bazija se pomeri ispod platforme i napravi mesta za Skotija i poslednje četiri bombe. Piterova teretna kola su bila parkirana kraj njegovih, a Piter je stajao između njih i premeštao se s noge na nogu kao da mu se piša. Baziju su bolela leđa i ruke. Želeo je da se ovo više završi i da se on vrati kući kod Lucije, Felcije i Jaceka.

„Šta je bilo?“, reče Bazija.

„Dolaze“, reče Piter, šapnuvši to kao da je u blizini neko ko bi mogao da ih čuje.

„Ko dolazi?“

„Svi. Privremeni guverner. Tim obezbeđenja iz korporacije. Naučno i tehničko osoblje. Svi. Bez zezanja. Spuštaju nam čitavu novu vladu.“

Bazija slegnu ramenima. „Bajata vest. Piče već osamnaest meseci. Zato i jesmo ovde.“

„Ne“, reče Pit, poskakujući nervozno, pogledavajući prema zvezdama. „Dolaze upravo sada. *Edvard Izrael* je motorima ukočio pre jedan sat. Ušao u visoku orbitu.“

Bazijina usta preplavi bakarni ukus straha. On diže pogled u tamu. Milijardu nepoznatih zvezda, u istoj galaksiji Mlečnog puta,

kako su svi mislili, samo viđenih iz drugog ugla. Oči su mu mah-nito tragale, a onda on to ugleda. Kretanje je bilo suptilno kao pomeranje minutne kazaljke na analognom časovniku, ali on je to video. Brod za sletanje na planetu upravo se spuštao. Teški šatl se primicao platformi.

„Hteo sam da javim preko radija, ali Kup je rekao da oni prate radio-spektar i...“, reče Pit, ali Bazija je tada već trčao natrag prema platformi za sletanje. Skoti i Kup su se upravo izvlačili. Kup je pljeskao po pantalonama, dizao sa njih oblake prašine i cerio se.

„U frci smo“, reče Bazija. „Brod je već krenuo. Izgleda da su već u atmosferi.“

Kup diže pogled. Sjaj njegove baterijske lampe bacao mu je senke preko obraza i u oči.

„Hah“, reče on.

„Mislio sam da si upućen u ovo, čoveče. Mislio sam da vodiš računa o tome gde su.“

Kup slegnu ramenima, ne saglasivši se sa tim, niti porekavši.

„Moramo da izvučemo bombe“, reče Bazija. Skoti pokuša da klekne, ali Kup ga zadrža spustivši mu ruku na rame.

„Zašto?“, upita on.

„Ako sada pokušaju da slete, mogli bi sve da aktiviraju“, reče Bazija.

Kupov osmeh je bio blag. „Mogli bi“, reče on. „I šta onda?“

Bazija stisnu pesnice. „Upravo se spuštaju.“

„E vidiš“, reče Kup. „Ne osećam bogzna koliko obavezu prema njima. A obrni-okreni, nema vremena da ih izvučemo.“

„Mogli bismo da skinemo kاپisله i detonatore“, reče Bazija čučnuvši. On obasja gornji deo platforme baterijskom lampom.

„Možda bismo mogli, a možda i ne bismo“, reče Kup. „Pitanje je da li bi trebalo, a i to me se pitanje nešto naročito ne tiče.“

„Kupe?“, reče Skoti, glasom tankim i nesigurnim. Kup nije obraćao pažnju na njega.

„Meni ovo izgleda kao zgodna prilika“, reče Kup.

„Tamo ima ljudi“, reče Bazija, zavukavši se ispod platforme. Elektronika najbliže bombe ležala je na zemlji. On upre bolnim ramenom u nju i gurnu.

„Nema vremena za to, druškane“, doviknu mu Kup.

„Možda bi ga i bilo kad bi zavukao dupe ovamo“, viknu Bazija. Kapisla za detonaciju bila je pripijena sa strane uz bure kao krpelj. Bazija pokuša da zabije prste u git i iščupa detonator.

„O, sranje“, reče Skoti s nečim isuviše nalik strahopoštovanju u glasu. „Baze, o sranje!“

Detonator se odvoji. Bazija ga tutnu u džep i poče da puzi prema drugoj bombi.

„Nema vremena“, povika Kup. „Bolje da se sklonimo i pokušamo ovo da raznesemo dok još mogu da ukoče.“

On u daljini začu udaljavanje teretnih kola. Pit, beži što dalje. A ispod toga, još jedan zvuk. Bas rike motora za kočenje. On pogleda sa očajanjem u preostale tri bombe i iskotrlja se ispod platforme. Šatl je bio ogroman na crnom nebu, toliko blizu da je mogao da mu razabere pojedine potisnike.

Neće uspeti.

„Tutanj!“, viknu. On, Skoti i Kup zaždiše natrag prema kolima. Rika šatla je narastala, zaglušujuća. Bazija stiže do kola i uze daljinski detonator. Ako uspe prerano da ga aktivira, šatl će moći da se izvuče, umakne.

„Nemoj!“, dreknu Kup. „Preblizu smo!“

Bazija tresnu dlanom po dugmetu.

Tle se podiže, udarivši ga snažno, gruba zemlja i kamenje zaparaše mu šake i obraze dok se zaustavljao, ali bol je za njega bio nešto daleko. Jednim delom svoga bića znao je da bi mogao da bude veoma teško povređen, da je možda u šoku, ali i to mu je izgledalo daleko i lako za prenebrgavanje. Najviše ga je zaprepastila posvemašnja tišina. Svet zvukova se zaustavio u njegovoj glavi. Čuo je sopstveno disanje, otkucaje srca. Sve mimo toga bilo je potpuno utišano.

On se prevrnu na leđa i zagleda u noćno nebo posuto zvezdama. Teški šatl suknu iznad njega, do polovine u plamenu, a zvuk njegovih motora više nije bio bas rika, već krik ranjene zveri koji je on pre osenio u stomaku nego čuo. Šatl je bio preblizu, eksplozija previše jaka, a nešto krša je nesrećnim slučajem poletelo tačno kud treba. Nije mogao pouzdano da zna. Neki deo Bazi-jinog bića znao je da to veoma loše, ali bilo mu je teško da tome pokloni veliku pažnju.

Šatl nestade iz vidokruga, krešteći u samrtničkom vapaju preko doline, a on je to čuo kao slab i visok pisak, da bi onda nastupila iznenadna tišina. Skoti je sedeo kraj njega na tlu, zagledan tamo gde je brod nestao. Bazija dopusti sebi da ponovo legne.

Kad su minule jarke tačke koje je brod ostavio u njegovim očima, zvezde su se vratile. Bazija je posmatrao kako trepere, i pitao se koja je od njih Sol. Toliko daleko. Ali sa kapijama, isto tako i blizu. On je srušio njihov šatl. Sada će morati da dođu. Nije im ostavio nikakvu mogućnost da biraju.

Obuze ga iznenadni grč kašlja. Činilo mu se da su mu pluća puna tečnosti, i on je to nekoliko minuta iskašljavao. Sa kašljem je konačno došao i bol, prostrelivši ga od glave do pete.

A sa bolom, došao je i strah.

Drugo poglavlje: Elvi

Šatl poskoči, bacivši Elvi Okoje na njeno remenje dovoljno jako da izbije vazduh iz nje, a onda je gurnu natrag u sveobuhvatni zagrljaj ležaja za ubrzanja. Svetlo zatreperi, nestade, a onda se vrati. Ona proguta knedlu, a uzbuđenje i iščekivanje u njoj pretvoriše se u životinjski strah. Kraj nje, Erik Vandervert se osmehnu istim onim osmehom upola pohotnim, upola ispunjenim nadom koji joj je upućivao proteklih šest meseci. Preko puta nje, Fajezove oči su se raširile, a koža mu je posivela.

„U redu je“, reče Elvi. „Biće sve u redu.“

Još dok je izgovarala te reči, jedan deo njenog bića ustuknuo je od njih. Nije imala pojma šta se dešava. Nije postojao nikakav način da zna da će bilo šta biti u redu. A opet joj je prvi poriv bio da to ustvrdi, da izgovori te reči kao da će time tvrdnja postati istinita. Visoki pisak prože zidove šatla, u sudaru različitih zvučnih frekvencija. Ona oseti da joj se težina naglo trza ulevo, da se ležajevi za ubrzanje svi pomeraju na svojim žiroskopskim nosačima istovremeno kao u baletskoj koreografiji. Fajez joj nestade iz vidokruga.

Trotonski zvuk zvona najavi pilotkinjino saopštenje i njene reči se začuše preko razglasa šatla.

„Dame i gospodo, izgleda da je došlo do kritičnog kvara platforme za sletanje. Sada nećemo biti u stanju da dovršimo sletanje. Vraćićemo se u orbitu i ostati na *Edvardu Izraelu* sve dok ne budemo mogli da procenimo...“

Ona začuta, ali šištanje otvorene linije i dalje se čulo u celom brodu. Elvi pomisli da je pilotkinji nešto odvrtilo pažnju. Brod se trže i zadrhta, a Elvi dograbi remenje i privuče ga uz sebe. Neko blizu nje glasno se molio.

„Dame i gospodo“, reče pilotkinja. „Bojim se da je kvar na platformi za sletanje oštetio naš šatl. Mislim da nismo u stanju da se odmah vratimo gore. Nedaleko odavde je dno isušenog jezera. Mislim da ćemo morati da ga iskoristimo kao sekundarno mesto za sletanje.“

Elvi načas oseti olakšanje – *I dalje imamo gde da sletimo* – posle čega usledi dublje razumevanje i dublji strah – *Ona to hoće da kaže da ćemo se srušiti*.

„Zamoliću vas sve da ostanete na svojim ležajevima“, reče pilotkinja. „Ne otkopčavajte se, i molim vas da vam ruke i noge ostanu unutar školjke ležaja tako da ne budu udarene sa strane. Taj gel nije tu tek tako. Još samo nekoliko minuta, i svi ćemo fino da sletimo.“

Usiljena, veštačka smirenost prestravila je Elvi više nego da je pilotkinja vrisnula ili zajecala. Žena se iz petnih žila trudila da spreči njihovu paniku. Zar bi iko to činio da razloga za paniku nema?

Težina joj se ponovo pomeri, povukavši je ulevo, i onda natrag, pa se ona najednom oseti lakšom dok se šatl spuštao. Činilo joj se da padu kraja nema. Čegrtanje i šištanje šatla doseglo je visinu krika. Elvi zatvori oči.

„Biće s nama sve u redu“, reče ona sebi. „Sve je okej.“

Udar razbi šatl kao jastogov rep pod čekićem. Ona načas ugleda nepoznate zvezde na stranom nebu, i svest joj se ugasi kao da je bog okrenuo prekidač.

Pre više vekova, Evropljani su okupirali kugom opustošenu ljušturu Amerike, ukrcavši se na drvene brodove sa platnenim jedrima, uzdajući se u vetrove i veštine mornara da ih odvedu iz zemalja koje su poznavali u ono što su nazvali Novim svetom. Čak šest meseci, verski fanatici, pustolovi i siromaštvom upropašćeni očajnici prepuštali su se nemilosrdnim talasima Atlantskog okeana.

Pre osamnaest meseci, Elvi Okoje je pošla sa stanice Cerebra pod ugovorom sa *Royal charter enerđijem*. *Edvard Izrael* je bio

---

ogroman brod. Nekada, pre bezmalo tri generacije, bio je to jedan od kolonizatorskih brodova koji su odveli čovečanstvo do Pojasa i Jupiterovog sistema. Kada je bujica stala i kad je potreba za širenjem dosegla svoje prirodne granice, *Izrael* je preuređen u tegljač za vodu. Doba ekspanzije je bilo okončano, a romantična zamisao o slobodi ustupila je mesto praktičnim životnim pitanjima – vazduhu, vodi i hrani, tim redosledom. Decenijama je brod bio tegleća marva Sunčevog sistema, a onda se otvorio Prsten. Sve se ponovo promenilo. U Bušovim brodogradilištima stanice Tiho gradili su novu generaciju kolonizatorskih brodova, ali modernizacija *Izraela* bila je brža.

Kad je prvi put stupila unutra, Elvi je osetila čuđenje, nadu i uzbuđenje zbog zujanja *Izraelovih* uređaja za recikliranje vazduha i staromodnih hodnika. Pustolovno doba je ponovo nastupilo, i stari ratnik se vratio, sa iznova naoštrenim mačem i okloпом koji je sinuo ispod godinama taložene patine. Elvi je znala da je to psihološka projekcija, da to više govori o njenom stanju svesti nego o ikakvim fizičkim karakteristikama broda, ali osećaj zbog toga nije bio nimalo slabiji. *Edvard Izrael* je ponovo bio kolonizatorski brod, spremišta su mu bila puna montažnih zgrada i sonde za visoku atmosferu, proizvodnih laboratorija, a bio je tamo čak i femtoskop sa uzastopnim rasipanjem svetla. Imali su istraživačku i kartografsku ekipu, tim geologa i geometara, Elvinu ekipu iz radne grupe za egzozoologiju, i mnogo više od toga. Doktora nauka je tu bilo dovoljno za čitav univerzitet, zajedno sa gomilom postdoktoranata iz državnih laboratorija. Sveukupno, posade i kolonista je bilo hiljadu.

Bili su istovremeno grad na nebu, brod hodočasnika koji su se zaputili prema Plimut Roku i Darvinovo putovanje *Biglom*. Bila je to najveća i najlepša pustolovina u koju se čovečanstvo ikada upustilo, a Elvi je zaslužila mesto u ekipi egzobiologa. U tom kontekstu, zamisao da su čelik i keramika broda prožeti osećanjem radosti bila je dopustiva iluzija.

A nad svim tim je vladao guverner Trajing.

Ona ga je videla nekoliko puta u mesecima koje su proveli u potisku i kočenju, zatim u sporom, jezivom prolasku između

prstenova, a potom ponovo u potisku i kočenju. Tek je pred samo spuštanje na površinu planete razgovarala sa njim.

Trajing je bio mršav. Zbog kože boje mahagonija i kose bele kao snežni prag podsećao ju je na njene stričeve, a spremnost na osmeh ohrabivala je i smirivala. Nalazila se na palubi za osmatranje i zamišljala da su ekrani visoke rezolucije s pogledom na planetu zaista prozori, da se svetlost ovog nepoznatog sunca zaista odbija od širokih, blatnjavih mora i visokih mraznih oblaka, da bi stizala pravo do njenih očiju iako je gravitacija usporavanja značila da još nisu u slobodnoj orbiti. Bio je to neobičan, divan prizor. Jedan jedini, ogromni okean posut ostrvima. Veliki kontinent koji se komotno protezao preko pola hemisfere, najširi kod ekvatora, da bi se onda tanjio pri severu i jugu. Zvanično ime sveta bilo je Beringov Izvidnik Četiri, po imenu sonde koja je prva ustanovila da on postoji. U hodnicima, kafeteriji i teretani, svi su došli na to da ga nazivaju Novom Terom. Tako makar ona nije bila jedina obuzeta romantikom.

„Šta mislite, doktorko Okoje?“, upitao je Trajingov blagi glas, i Elvi je poskočila. Nije ga čula kad je ušao. Nije ga videla kraj sebe. Osećala je da bi trebalo da mu se nakloni ili nekako zvanično reaguje. Ali izraz mu je bio toliko blag, toliko veseo, da je odustala od toga.

„Pitam se čime sam to zaslužila sve ovo“, reče ona. „Spremam se za susret sa prvom zaista tuđinskom biosferom. Spremam se da saznam o evoluciji ono što bukvalno nije moglo da se zna sve do sada. Sigurno sam bila veoma, veoma dobra u prošlom životu.“

Na ekranima je Nova Tera svetlucala smeđa, zlatna i plava. Visoki atmosferski vetrovi nosili su zelenkaste oblake kao mrlje oko planete. Elvi se nagnula prema toj slici. Guverner se zakikotao.

„Bićete slavni“, reče on.

Elvi trepnu i kašljucnu od smeha.

„Izgleda da ću zaista biti, zar ne?“, reče ona. „Radimo ono što čovečanstvo nikada ranije nije radilo.“

„Ponešto“, reče Trajing. „A nešto od toga smo oduvek radili. Nadam se da će istorija biti blagonaklona prema nama.“

Nije baš znala šta je time hteo da kaže, ali pre nego što je stigla da pita, ušao je Adolfus Murtri, suvonjav muškarac ravnodušnih

plavih očiju. Murtri je bio šef obezbeđenja, jednako strog i efikasan koliko je Trajing bio pokroviteljski nastrojen. Njih dvojica su se zajedno udaljili, ostavivši Elvi nasamo sa svetom čije joj je istraživanje zapalo.

Teški šatli je bio velik koliko i neki brodovi na kojima je Elvi boravila. Morali su da sagrađe platformu za sletanje na površini samo da bi mogla da izdrži njegovu težinu. Nosio je prvih pedeset građevina, osnovnu laboratorijsku opremu i – ono najvažnije – čvrstu zaštitnu kupolu.

Prošla je kroz krcati hodnik šatla i dopustila da je ručni terminal odvede prema dodeljenom ležaju. Kada su prve kolonije osnovane na Marsu, zaštitne kupole su bile osnova opstanka. One su zadržavale vazduh unutra i radijaciju napolju. Na Novoj Teri joj je svrha bila samo da ograničava kontaminaciju. Korporativna povelja koju je RČE dobio nalagala je da njihovo prisustvo ostavi što manji trag. Čula je za to da na površini planete već ima drugih ljudi, i nadala se da oni takođe vode računa o tome da ne remete stanje na mestima gde se nalaze. U suprotnom, interakcije između tamošnjih organizama i onih koji su stigli brodom biće kompleksne. Možda će ih biti nemoguće razmrsiti.

„Izgledaš zabrinuto.“

Fajez Sarkis je sedeo na ležaju i vezivao široko remenje preko grud i struka. On je odrastao na Marsu i telo mu je bilo visoko i mršavo, a glava velika, što je bilo karakteristično za nisku gravitaciju. Izgledao je sasvim naviknut na ležaj za ubrzanja. Elvi je shvatila da joj ručni terminal govori da je pronašla svoje mesto. Sela je, a gel se oblikovao oko njenih bedara i leđa. Oduvek je želela da sedi uspravno na ležaju za ubrzavanje, kao dete koje gaca po plitkom bazenu. Spuštanje na ležaj do kraja previše joj je izgledalo kao da je nešto guta.

„Samo razmišljam o onome što nas čeka“, reče ona, prisilivši se da legne. „Mora da se obavi mnogo posla.“

„Znam“, reče Fajez sa uzdahom. „Gotovo je s odmorom. Sad moramo zaista da zaradimo za život. Opet, bilo je zabavno dok je trajalo. Mislim, izuzev potiska pod punom gravitacijom.“

„Na Novoj Teri je malo veća od toga, znaš.“

„Ne podsećaj me“, reče on. „Ne znam zašto ne bismo mogli da počnemo od neke lepe planete sa tropskim drvećem balze i civilizanim gravitacionim bunarom.“

„Tako nam se potrefilo“, reče Elvi.

„E pa, čim dobijemo dokumenta za neku pristojnu planetu nalik Marsu, tražim premeštaj.“

„Ti i pola Marsa.“

„Pa normalno. Na neko mesto gde se možda može disati u atmosferi. Sa magnetnim poljem tako da ne moramo svi da živimo kao krtice. Kao sa već obavljenim projektom teraformiranja, s tom razlikom da sam doživeo to da vidim.“

Elvi se nasmejala. Fajez je bio i u geološkom timu i u hidrološkoj radnoj grupi. Studirao je na najboljim univerzitetima mimo Zemlje, i znala je da je njen stari poznanik u najmanju ruku podjednako uplašen i oduševljen kao ona. Tada je naišao Erik Vandervert i spustio se na ležaj kraj Elvi. Osmehnula mu se učtivo. Za godinu i po putovanja sa Cerere, među pripadnicima naučnih ekipa došlo je do brojnih ljubavnih, ili ako već ne ljubavnih a ono seksualnih veza. Elvi se držala podalje od takvih komplikacija. Naučila je da su seksualno petljanje i rad otrovna i nestabilna mešavina.

Erik je klimnuo glavom Fajezu, a onda obratio pažnju na nju.

„Uzbudljivo“, rekao je.

„Da“, kazala je Elvi, a Fajez je preko puta nje prevrnuo očima.

Murtri je prošao, koračajući između ležajeva. Pogled mu je poigravao po svemu – po ležajevima, pojasevima, licima ljudi koji su se pripremali za spuštanje. Elvi mu se osmehnula, a on joj je oštro klimnuo glavom. Nije to bio neprijateljski gest, samo poslovni. Gledala je kako je odmerava pogledom. Ne kao što muškarac posmatra ženu kao potencijalnu partnerku u seksu. Bilo je to više kao što utovarivač proverava da li magnetne spone na sanduku rade. Ponovo joj je klimnuo glavom, očigledno zadovoljan zbog toga što je prikačila remenje kako treba, i nastavio dalje. Kad im se izgubio iz vidokruga, Fajez se zakikotao.

„Jadnik grize zidove od muke“, rekao je on i klimnuo glavom za Murtrijem.

„Nije valjda?“, kazao je Erik.

„Godinu i po nam nije dao da dišemo, zar ne? A sad se mi spuštamo, dok on ostaje u orbiti. Skamenio se od straha da svi ne zaginemo dok je on na dužnosti.“

„Makar se brine za nas“, rekla je Elvi. „Dopada mi se zbog toga.“

„Tebi se svako dopada“, zadirkirao ju je Fajez. „To je tvoja patologija.“

„A tebi se ne dopada niko.“

„To je moja“, rekao je on, isceren.

Začuo se trotonski zvuk upozorenja i škljocanje brodskog razglasa.

„Dame i gospodo, zovem se Patriša Silva i biću vaš pilot na ovom kratkom teretnom letu.“

Sa ležajeva se začuo horski smeh.

„Otkaćićemo se od *Izraela* za desetak minuta, a očekujemo da sletanje potraje pedesetak. Dakle, za jedan sat, svi ćete udisati sasvim nov vazduh. Sa nama je i guverner, pa ćemo se potruditi da sve ovo prođe glatko i lako, kako bismo mogli da zatražimo dodatak zato što smo se dobro pokazali.“

Svi su tada bili ushićeni. Čak i pilotkinja. Elvi se iscerila, a Fajez joj je uzvratio na isti način. Erik se nakašljao.

„Pa“, kazao je Fajez tobože rezignirano. „Kad smo već prevalili ovoliki put, red je da sa njim i završimo.“

Bol nije imao određeno mesto. Previše je bio jak za to. Širio se svuda, obuhvatao sve. Elvi shvati da se zagledala u nešto. Možda u ogromnu, uzglobljenu račju nogu. Ili polomljenu građevinsku dizalicu. Ravno zemljište jezerskog dna protezalo se tamo, a onda postepeno bilo sve neravnije kako se primicalo osnovi te stvari. Mogla je da zamisli kako se to probilo napolje iz tamnog, suvog tla ili se srušilo na njega. Njen izmučeni um pokušavao je da to pretoči u ostatke šatla, bez uspeha.

Bio je to artefakt. Ruševine. Neka zagonetna građevina preostala od tuđinske civilizacije koja je projektovala protomolekul i prstene, sada napuštena i prazna. Elvi se najednom snažno i nevezano sa bilo čim seti izložbe koju je posetila kad je bila devojčica. Tamo se nalazila slika bicikla u jarku ispred ruševina Glazgova, u

visokoj rezoluciji. Ono što je preostalo posle katastrofe u jednoj jedinjoj slici, sabijeno i rečito koliko i kakva pesma.

Makar sam videla to, pomisli ona. Makar sam stigla ovde pre nego što sam umrla.

Neko ju je izvukao iz uništenog šatla. Kad je okrenula glavu, videla je kako reflektori gore žućkastobelim svetlom, i ostale poređane na ravnom tlu u redovima. Neki su stajali. Kretali se između povređenih i mrtvih. Nije im prepoznala lica niti način kretanja. Posle godinu i po dana provedenih na *Izraelu*, poznavala je svakoga iz viđenja, a ovo su bili neznanci. Dakle, ovdašnji stanovnici. Bespravni naseljenici. Ilegalci. Vazduh je mirisao na zapaljenu prašinu i kim.

Sigurno je izgubila svest, pošto se činilo da se žena pojavila kraj Elvi u treptaju oka. Ruke su joj bile krvave, a lice musavo od zemlje i tuđe sukrvice.

„Izbubecana si, ali nisi u neposrednoj opasnosti. Daću ti nešto protiv bolova, ali moraš da ostaneš tu dok ne budemo mogli da ti stavimo udlage na nogu. U redu?“

Bila je lepa na neki strog način. Na tamnim obrazima imala je zift crne pege koje su se po njima širile kao perle po velu. Bele niti provlačile su se kroz crne talase njene kose kao mesečina na vodi. Samo što na Novoj Teri nije bilo mesečine. Samo milioni nepoznatih zvezda.

„U redu?“, upita žena ponovo.

„U redu“, reče Elvi.

„Reci mi na šta si upravo pristala.“

„Ne sećam se.“

Žena se odmaknu, blago pritisnuvši rukom Elvino rame.

„Tori! Treba ovoj da skeniraš glavu. Može biti da ima potres mozga.“

Drugi glas – muški – začu se iz tame. „Da, doktorko Merton. Čim završim sa ovim ovde.“

Doktorka Merton se ponovo okrenu prema njoj. „Ako sada ustaneš odavde, hoćeš li ostati tu gde jesi dok Tori ne stigne ovamo?“

„Ne, sve je u redu. Mogu poći i ja da pomognem“, reče Elvi.

„Sigurna sam da možeš“, reče lepa žena sa uzdahom. „Onda da ga mi lepo sačekamo.“

Neka senka se nadnese iz tame. Ona prepoznava Fajeza po hodu. „Idite dalje. Ja ću ostati kraj nje.“

„Hvala“, reče doktorica Merton, pa nestade. Fajez se spusti na zemlju zastenjavši, pa ukrsti noge. Kosa mu je sa te malčice prevelike glave štrčala na sve strane. Usne su mu bile stisnute u crtu. Elvi ga uze za ruku iako to nije nameravala, i oseti kako se on na sekund povlači pre nego što je dopustio da joj prsti ostanu u dodiru s njegovima.

„Šta se dogodilo?“, upita ona.

„Platforma za sletanje je eksplodirala.“

„O“, reče ona. I onda: „Zar one to rade?“

„Ne. Ne, zaista ne rade to.“

Ona pokušava da razmisli o tome. *Ako je tako, kako je onda ovo moglo da se dogodi?* Um joj se bistrio dovoljno da primeti koliko je ugrožena. Bilo je to zastrašujuće, ali je verovatno predstavljalo dobar znak.

„Koliko je gadno?“

Osetila je Fajezovo sleganje ramenima više nego što je to videla. „Gadno. Jedina bitna dobra vest jeste to da je selo blizu, a doktorica sposobna. Obučavana na Ganimedu. E sad, da nam sve zalihe nisu u plamenu ili smrskane ispod nekoliko tona metala i keramike, možda bi i mogla nešto da uradi.“

„Radna grupa?“

„Video sam Gregorija. Dobro je. Erik je mrtav. Ne znam šta se dogodilo sa Sofi, ali potražiću još malo kad budu došli kod tebe.“

Erik je bio mrtav. Pre samo nekoliko minuta nalazio se na ležaju kraj njenog, pokušavao da flertuje i gnjavio je. Nije mogla to da shvati.

„Sudijam?“, upita ona.

„Gore je, na *Izraelu*. Dobro je.“

„E pa, dobro onda.“

Fajez joj stisnu ruku i pusti je. Vazduh joj je bio hladan na dlanu tamo gde se njegova koža odvojila od njene. Pogledao je preko nanizanih leševa prema olupini šatla. Bilo je toliko mračno da je jedva mogla da ga razabere tamo gde je zaklanjao zvezde.

„Guverner Trajing se nije izvukao“, reče on.

„Nije se izvukao?“

„Mrtav da mrtviji ne može biti. Sad više nismo sigurni u to ko komanduje.“

Ona oseti da joj suze naviru na oči, a u grudima joj procveta bol koji nije imao nikakve veze s njenim povredama. Setila se blagog osmeha i toplog glasa tog čoveka. Njegov posao je tek započeo. Čudo kako je Erikova smrt poskočila kao žabica po vodi preko površine njenog uma, dok ju je smrt guvernera Trajinga toliko duboko pogodila.

„Toliko mi je žao“, reče ona.

„Da, eto. Nalazimo se na tuđinskoj planeti godinu i po dana od kuće, od prvobitnih zaliha nam je ostalo bedno trunje, a mogao bih se opkladiti u to da se ovo desilo zahvaljujući sabotazi istih onih ljudi koji nam upravo pružaju medicinsku negu. Smrt nije dobra stvar, ali je makar jednostavna. Možda svi i pozavidimo Trajingu pre nego se ovo završi.“

„Ne misliš to valjda ozbiljno. Biće sve u redu.“

„Elvi?“, reče Fajez i cinično se nasmeja. „Mislim da neće.“

Treće poglavlje: Hevlok

I nženjer reče krmeljivo iz ćelije. „Hevloče. Nisi valjda još nadrždan?“ „Nije mi posao da budem nadrždan, Vilijamse“, odgovori Hevlok sa mesta kraj stola gde je lebdeo. Stanica za internu bezbednost na *Edvardu Izraelu* bila je mala. Dve palube, osam ćelija, prostor koji je služio istovremeno i kao kancelarija i kao brodski zatvor. A pošto se brod nalazio u visokoj orbiti, gubitak efikasne gravitacije doprineo je da izgleda još manji.

„Vidi, znam da sam prekardašio, ali sad sam trezan. Možeš da me pustiš.“

Hevlok pogleda na svoj ručni terminal.

„Još pedeset minuta“, reče on, „i moći ćeš da ideš.“

„Ma daj, Hevloče. Budi čovek.“

„Takvi su propisi. Ne mogu ti ja tu ništa.“

Dimitri Hevlok je radio pod bezbednosnim ugovorima za osam različitih korporacija duže od trinaest godina. *Pinkvoter*, *Star heliks*, *Al Hašem Kooperativa*, *Stoun* i *Sibets*, između ostalih. Čak, nakratko, i za *Protogen*. Bio je u Pojasu, na Zemlji, Marsu i Luni. Radio je na brodovima za snabdevanje i dugim letovima od Ganimeda do Zemlje. Imao je posla sa svim i svačim, od nereda, preko porodičnog nasilja i krijumčarenja droge, pa do jednog kretena koji se palio na to da ljudima krade čarape. Nije video sve, ali video je dosta toga. Dovoljno da zna kako verovatno nikad neće videti baš sve. I dovoljno da shvati kako njegova reakcija na krizu ima više veze s ljudima koje ima u ekipi nego sa samom krizom.

Kad je otišao reaktor u bazi Aten, njegov partner i nadzornik su se uspaničili, i on je pamtio nesavladivi strah u stomaku. Kad su počeli neredi na Cereri posle uništenja tegljača leda po imenu *Kenterberi*, njegov partner je više bio umoran nego preplašen, i Hevlok se suočio sa situacijom jednako smrknuto i rezignirano. Kad je *Ebisu* potpao pod karantin zbog nipa-virusa, šef mu je bio pun energije – gotovo ushićen – jer je upravljao brodom kao zagonetkom koju treba rešiti, a Hevlok je bio obuzet zadovoljstvom zbog toga što dobro obavlja važan posao.

Hevlok je iz svog velikog iskustva znao da su ljudska bića ponajpre i prevashodno društvene životinje, a on sam bio je sušto ljudsko biće. Bilo je romantičnije – ma šta, kog đavola, muževnije – praviti se da si ostrvo, neosetljiv na okolne talase emocija. Ali to nije bilo tačno, i on se s tom činjenicom pomirio.

Kad je javljeno da je teška platforma za sletanje eksplodirala i kad su počeli da pristižu izveštaji o žrtvama, Murtri je reagovao efikasnim i fokusiranim gnevom, pa je tako reagovao i Hevlok. Sva aktivnost se zbivala na površini planete, tako da je jedino mesto za ispoljavanje te reakcije bio sam *Edvard Izrael*. A dešavanja na *Izraelu* bila su čvrsto u Hevlovkovim rukama.

„Molim te?“ zacvilio je Vilijams iz ćelije. „Treba mi čista odeća. Potpuno je nevažno, zar ne? Nekoliko minuta?“

„Ako je već potpuno nevažno, onda je svejedno i ako izdržiš do kraja“, reče Hevlok. „Četrdeset pet minuta, pa ideš. Samo lepo sedi i pokušaj da uživaš u njima.“

„Ne mogu da sedim dok lebdimo u orbiti.“

„To ti je metafora. Nemoj da si bukvalista.“

Ugovor o poslu na *Edvardu Izraelu* bio je sjajan. *Royal charter enerđži* je poslao prvu pravu ekspediciju u nove sisteme koje su prstenovi otvorili, a značaj koji je kompanija pridavala uspehu misije ogledao se u obimu paketa pogodnosti koji je bila spremna da ponudi. Svaki dan na *Izraelu* donosio je bonus zbog opasnosti, čak i kada su samo ukrcavali zalihe i posadu sa Lune. A posle bezmalo godinu i po putovanja, sa šestogodišnjim periodom pre planiranog povratka na Zemlju i još osamnaest meseci za povratno putovanje – sve pod punom platom – gotovo da se pre moglo pričati o životnoj karijeri nego o običnom ugovoru.